

..... [p1]

Kortrijk 26/8/97.

Achtbare Heer & [vriend]

Na u van herten bedankt te hebben over uwe zeer kostbare zende, mag ik u een vrage of twee doen?

N° 25. Is het slijper, gelijk in schaarslijper, ofwel sleiper, bij ons sleeper ?

N° 30. Is 't pārīkĕn¹ met de stemzate op lé, of pārīkĕn, met de stemzate op par?

N° 35. 't Zal gier² zijn, niet geer.

N° 36. Als b.v. een gekende vrek een milde almoese geeft, zoo zegt men hier: "t Zijn veege teekens," d.i. teekens van zijne aanstaande dood.

Is N° 36 niet veegheid³ Laat mij eene zeggenschap hebben tot voorbeeld, a.u.b.

N° 37. Mij teenemaal onbekend en onnaspeurbaar.

N° 39. Vertalinge van 't voorbeeld, a.u.b.

N° 46. Wat beun⁴ beteekent is onbekend.

N° 50. Wat is de zin van dien zeg?

.....

1 Zantekoorn. In: Loquela: 15 (Bloeimaand 1895) 1, p.5-6: " PARLE den, stemzate op par-, doove -e. = Geringe aanval van wee doen of ziek zijn: tjap, bij De Bo, tik, atteinte, bobo, in 't Fr. — "Hij heeft dezen keer ne groote' parle gehad. Hij heeft nu al veel parlens gehad. Al die parlens en doen hem

geen deugd. Met nog e parleken of twee is hij eraan. Ja, 't en is maar e parleken!" Geh. Sint-Niklaas.

Zou dit w. niet mishoord zijn en misboekt van een die prulle hoorde? Wie helpt er mij?"

2 Zantekoorn. In: Loquela: 15 (Hooimaand 1895) 3, p.19: " GIER, den = Lust. — "Ik en heb geenens gier." Geh. Sint-Niklaas."

3 Zantekoorn. In: Loquela: 15 (Hooimaand 1895) 3, p.23: " VEEGHEID, de = Veeg teeken (Kramers), teeken dat men haast sterven zal, ook voorgevoel. — "Dat die gierigaard al met eens milde wordt, 't is een veegheid. » Geh. Sint-Niklaas. Vrglkt De Bo, s. v. Vee."

4 Zantekoorn. In: Loquela: 15 (Hooimaand 1895) 3, p.17: " BEUN — Bo, beu (De Bo). — "Beun zijn van appels te eten." Geh. Alveringhem."

N° 55. “ “ “ “ “ “ ?

N° 61. “ “ “ “ “ “ ?

N° 67. “ “ “ “ “ “ ?

..... [p2]

N° 71. Zegt men b.v. Jan heeft of Jan is een halve snaar⁵

N° 78 tolie is talie, [*fransch*] taille, van [*latijn*] taleare.⁶

N° 79. Wanneer, b.v. hebt ge geen spreek?

N° 80 Heet de vogel golz, of is de smake ervan golz?

N° 81. Pleen, welke ee, gelijk in twee, zee of gelijk in steel, veel .?.

N° 84. 't Voorbeeld is mij onduidelijk: hebt ge geen ander?

N° 104. Verzaa, dat is uwe uitsprake van verzei⁷ en verzei is eene middeleeuwsche napoetsinge van 't [*Fransch*] visée: intention de, disposition pour.

N° 105. Naderen uitleg, ander voorbeeld.

N° 112. Bunsel, vroeger bunsel.

N° 113. Wat zijn dat, schraafkens⁸ Des trétaux? Chevallets?

.....

5 Zantekoorn. In: Loquela: 15 (Hooimaand 1895) 3, p.22: "SNAAR, den = Gek. — "Jan is een halve snaar." Geh. Sint-Niklaas."

6 Vertaling Paul Thoen (Latijn): taleare synoniem van talare: (stuk)snijden (Du Cange, Glossarium mediae et infimae latinitatis).

7 Zantekoorn. In: Loquela: 15 (Bloeimaand 1895) 1, p.7: "VERZEI, de, uitsprake v'rza, stemzate op -za. — Eigentlijk, het Fr. w. visée, gedacht, zin, verstand. — "Dat kind" (dat de borst weigert) "en heeft geen verzei van trekken, 't En heeft nog de verzei niet om bekend te maken wat er

hem schilt. De zieke man lag buiten zijn verzei." Geh. Sint-Niklaas. (...)"

8 Zantekoorn. In: Loquela: 15 (Hooimaand 1895) 3, p.21: "SCHRAAFKEN, het = Schraagsken. - "Schraafkens om de tafel uit te langen." Geh. Sint-Niklaas."

N° 116. Zegt men iemand verlisten en verlagen of een zake verlisten en verlagen?⁹

N° 117 Wij zeggen den ame uit = den ademe.

N° 121 Was 't niet in gerechtigd, zoo wij zeggen?

N° 126. Tons = toen+s; thence en entonces zijn daar vreemd van.

N° 15. Reppelen. Ziet dat te achterhalen, a.u.b.

..... [p3]

Hier en daar heb ik Sch. of De Bo bij 't een of 't ander [*woord*] gezet, wanneer ik het in Schuermans' of in De Bo's Idioticon gevonden hebbe. De woorden die dóorgehaald zijn heb ik afgeschreven en naar den drukker van Loquela gezonden; de andere nog niet, wachte dus uw handschrift, en nadere inlichtingen, terug.

Ik en hebbe in lange jaren zulk geen schoone zende gekregen als de uwe: habes aures audiendi¹⁰ Zal u den voordruk van Loquela zenden, tot nazicht. Danke u van herten en blijve

Uw zeer toegenegen

Guido Gezelle

N° 36 andermaal. schilder H. De Pondt van hier wilde, bij alle geweld, naar Brussel; verbod van geneesheer, schoone spreken van zijn vrouw, al om niet: hij zou er naartoe; hij gaf 50 fr. gouden geld voor zijn reisknippeling; 't was meer als de helft te vele. hij ging en hij stierf er schielijk.¹¹ Hij had veege teekens gegeven. Zijn doen en laten was eene veegheid; was veegheid. Is 't alzo?

.....

9 Zantekoorn. In: Loquela: 15 (Hooimaand 1895) 3, p.23: "VERLAGEN, verlaagde, verlaagd - = Met lagen iemand zoeken te brengen daar men hem hebben wilt. — "Ze zijn bezig met mij te verlisten en te verlagen." Geh. Waesmunster.

VERLISTEN, verlistte, verlist. = Met listen iemand zoeken te brengen daar men hem hebben wilt. — "Ze zijn bezig met mij te verlisten en te verlagen." Geh. Waesmunster."

10 Vertaling Paul Thoen (Latijn): je hebt oren om te horen, bedoeld als: 'je mag je eigen oren geloven, het is echt waar wat ik hier schrijf. Het is afgeleid van het veelgebruikte 'qui habet aures audiendi, audiat' (wie oren heeft om te horen, hij luistere'), dat voorkomt in Matteüs 11,15 en Marcus 4,9.

11 Plotseling. (WNT)

Briefbeschrijving

Verzender	Gezelle, Guido
Ontvanger	[Joos, Amaat]
Verzendingsdatum	26/08/1897
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	; adressant gereconstrueerd op basis van publicatie; Originele brief is aanwezig in het Engels Klooster, Brugge, nr. IB10.
Annotatie	; adressant gereconstrueerd op basis van publicatie; Originele brief is aanwezig in het Engels Klooster, Brugge, nr. IB10.
Gepubliceerd in	Guido Gezelles handschriften in het Engels Klooster te Brugge / door P.G. De Bruijn. - Antwerpen : UFSIA / Centrum voor Gezellestudie, 1991, p.63-67

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	dubbel vel, 208x135 wit, rechthoekig geruit papiersoort: 3 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	12832, 18 (9)
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle/25382

Inhoud

Incipit	Na u van herten bedankt te hebben over
Samenvatting	<p>taalkunde: woorden voor "Loquela": volgende verschenen in "Loquela" (1895): parleken (nr. 1, p.5), gier (nr. 3, p.19), veegheid (nr. 3, p.23), beun (nr. 3, p.17), snaar (nr. 3, p.22), verzei (nr. 1, p.7), schraafken (nr. 3, p.21) verlisten en verlagen (nr. 3, p.23); andere woorden: slijper, tolie, spreek, golz, pleen, naderen, bunsel, ame, in gerechtigd, tons, reppelen; verwijzing naar: Algemeen Vlaamsch Idioticon. / door L.W. Schuermans. - Leuven : Van Linthout en Fonteyn, 1865-1870 en Westvlaamsch Idioticon. / door L.L. De Bo. - Brugge : Gailliard, 1873.; bij de woordverklaring van veegheid gebruikt Gezelle een voorbeeldzin waarin zijn vriend de kunstschilder Hendrik De Pondt naar Brussel ging Hier en daar heb ik Sch. of De Bo bij 't een of 't ander {<w.>[=woord]} gezet, wanneer ik het in Schuermans' of in De Bo's Idioticon gevonden hebbe. De woorden die dóórgehaald zijn heb ik afgeschreven en naar den drukker van Loquela gezonden; de andere nog niet, wachte dus uw handschrift, en nadere inlichtingen, terug. Ik en hebbe in lange jaren zulk geen schoone zende gekregen als de uwe: habes aures audiendi!46 Zal u den voordruk van Loquela zenden, tot nazicht. Danke u van herten en blijve Uw zeer toegenegen Guido Gezelle N° 36 andermaal. schilder H. De Pondt <+van hier> wilde, bij alle geweld, naar Brussel; verbod van geneesheer, schoone spreken van zijn vrouw, al om niet: hij zou er naartoe; hij gaf 50 fr. gouden geld voor zijn reisknippeling; 't was meer als de helft te vele. hij ging en <+hij> stierf er schielijk. Hij had veege teekens gegeven. Zijn doen en laten was eene veegheid; was veegheid. Is 't alzoo?</p>
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands; Frans; Latijn

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	26/08/1897, Kortrijk, Guido Gezelle aan [Amaat Joos]
Editeur	Seppe De Schepper; Louise Snauwaert; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
